

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

به نام خداوند رحمتگر مهربان

يَا أَيُّهَا النَّاسُ اتَّقُوا رَبَّكُمْ إِنَّ زَلْزَلَةَ السَّاعَةِ شَيْءٌ عَظِيمٌ ﴿١﴾

فولادوند: ای مردم از پروردگار خود پروا کنید چرا که زلزله رستاخیز امری هولناک است

مکارم: ای مردم از پروردگار تان بترسید که زلزله رستاخیز امر عظیمی است.

يَوْمَ تَرَوْنَهَا تَذَهَّلُ كُلُّ مُرْضِعَةٍ عَمَّا أَرْضَعَتْ وَتَضَعُ كُلُّ ذَاتٍ حَمْلٌ حَمْلَهَا وَتَرَى النَّاسَ سُكَارَى وَمَا هُمْ بِسُكَارَى وَلَكِنَّ عَذَابَ اللَّهِ شَدِيدٌ ﴿٢﴾

فولادوند: روزی که آن را ببینید هر شیردهنهای آن را که شیر می‌دهد [از ترس] فرومی‌گذارد و هر آبستنی بار خود را فرو

می‌نهد و مردم را مست می‌بینی و حال آنکه مست نیستند ولی عذاب خدا شدید است

مکارم: روزی که آن را می‌بینید (آنچنان وحشت سرتا پای همه را فرا می‌گیرد که) مادران شیرده، کودکان شیرخوارشان را فراموش می‌کنند، و هر بارداری جنین خود را بر زمین می‌نهد و مردم را مست می‌بینی، در حالی که مست نیستند، ولی عذاب خدا شدید است!

وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يُجَادِلُ فِي اللَّهِ بِغَيْرِ عِلْمٍ وَيَتَّبِعُ كُلَّ شَيْطَانٍ مَرِيدٍ ﴿٣﴾

فولادوند: برخی از مردم در باره خدا بدون هیچ علمی مجادله می‌کنند و از هر شیطان سرکشی پیروی می‌نمایند

مکارم: گروهی از مردم بدون هیچ علم و دانشی به مجادله درباره خدا بر می‌خیزند و از هر شیطان سرکشی پیروی می‌کنند.

كُتِبَ عَلَيْهِ أَنَّهُ مَنْ تَوَلَّهُ فَأَنَّهُ يُضْلُلُهُ وَيَهْدِيهِ إِلَى عَذَابِ السَّعِيرِ ﴿٤﴾

فولادوند: بر [شیطان] مقرر شده است که هر کس او را به دوستی گیرد قطعاً او وی را گمراه می‌سازد و به عذاب آتشیش می‌کشاند

مکارم: بر او نوشته شده که هر کس ولایتش را بر گردن نهد بطور مسلم گمراهاش می‌سازد و به آتش سوزان راهنماییش می‌کند.

يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنْ كُنْتُمْ فِي رَيْبٍ مِّنَ الْبَعْثِ فَإِنَّا خَلَقْنَاكُمْ مِّنْ نُطْفَةٍ ثُمَّ مِنْ مُضْنَعَةٍ مُخْلَقَةٍ وَغَيْرِ مُخْلَقَةٍ لِّنَبِينَ لَكُمْ وَنُقْرُ فِي الْأَرْحَامِ مَا نَشَاءُ إِلَى أَجَلٍ مُسَمَّى ثُمَّ نُخْرِجُكُمْ طِفْلًا ثُمَّ لِتَبْلُغُوا أَشُدَّكُمْ وَمِنْكُمْ مَنْ يُتَوَفَّى وَمِنْكُمْ مَنْ يُرْدُ إِلَى أَرْذَلِ الْعُمُرِ لِكَيْلَا يَعْلَمُ مِنْ بَعْدِ عِلْمٍ شَيْئًا وَتَرَى الْأَرْضَ هَامِدَةً فَإِذَا أَنْزَلْنَا عَلَيْهَا الْمَاءَ اهْتَزَّتْ وَرَبَّتْ وَأَنْبَتَتْ مِنْ كُلِّ زَوْجٍ بَهِيجٍ ﴿٥﴾

فولادوند: ای مردم اگر در باره برانگیخته شدن در شکید پس [بدانید] که ما شما را از خاک آفریده ایم سپس از نطفه سپس از

علقه آنگاه از مضغه دارای خلقت کامل و [احیانا] خلقت ناقص تا [قدرت خود را] بر شما روشن گردانیم و آنچه را اراده می‌کنیم تا مدتی معین در رحمها قرار می‌دهیم آنگاه شما را [به صورت] کودک برون می‌آوریم سپس [حیات شما را ادامه می‌دهیم] تا به حد رشدتان برسید و برخی از شما [زودرس] می‌میرد و برخی از شما به غایت پیری می‌رسد به گونه‌ای که پس از دانستن [بسی چیزها] چیزی نمی‌داند و زمین را خشکیده می‌بینی و[لی] چون آب بر آن فرود آوریم به جنبش درمی‌آید و نمو می‌کند و از هر نوع [رنستنیهای] نیکو می‌رویاند

مکارم: ای مردم اگر در رستاخیز شک دارید (به این نکته توجه کنید که) ما شما را از خاک آفریدیم، سپس از نطفه، و بعد از خون بسته شده، سپس از مضغه (چیزی شبیه گوشت جویده) که بعضی دارای شکل و خلقت است و بعضی بدون شکل، هدف این است که ما برای شما روشن سازیم (که بر هر چیز قادریم) و جنینهای را که بخواهیم تا مدت معینی در رحم مادران قرار می‌دهیم (و آنچه را بخواهیم ساقط می‌کنیم) بعد شما را به صورت طفل بیرون می‌فرستیم، سپس هدف این است که به حد رشد و بلوغ برسید، در این میان بعضی از شما می‌میرند و بعضی آن قدر عمر می‌کنند که به بدترین مرحله زندگی و پیری می‌رسند آنچنان که چیزی از علوم خود را به خاطر نخواهند داشت (از سوی دیگر) زمین را (در فصل زمستان) خشک و مرده می‌بینی، اما هنگامی که باران را بر آن فرو می‌فرستیم به حرکت در می‌آید و نمو می‌کند، و انواع گیاهان زیبا را می‌رویاند.

﴿٦﴾ **ذَلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ هُوَ الْحَقُّ وَأَنَّهُ يُحْيِي الْمَوْتَىٰ وَأَنَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ**

فولادوند: این [قدرت نماییها] بدان سبب است که خدا خود حق است و اوست که مردگان را زنده می‌کند و [هم] اوست که بر هر چیزی تواناست

مکارم: این به خاطر آنست که بدانید خداوند حق است و مردگان را زنده می‌کند و بر هر چیز تواناست.

﴿٧﴾ **وَأَنَّ السَّاعَةَ آتِيَةٌ لَّا رَيْبَ فِيهَا وَأَنَّ اللَّهَ يَبْعَثُ مَنِ فِي الْقُبُورِ**

فولادوند: و [هم] آنکه رستاخیز آمدنی است [و] شکی در آن نیست و در حقیقت خداداشت که کسانی را که در گورهایند برمی‌انگیرد

مکارم: و اینکه رستاخیز شکی در آن نیست و خداوند تمام کسانی را که در قبرها آرمیده‌اند زنده می‌کند.

﴿٨﴾ **وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يُجَادِلُ فِي اللَّهِ بِغَيْرِ عِلْمٍ وَلَا هُدًى وَلَا كِتَابٍ مُّنِيرٍ**

فولادوند: و از [میان] مردم کسی است که در باره خدا بدون هیچ دانش و بی‌هیچ رهنمود و کتاب روشنی به مجادله می‌پردازد

مکارم: و گروهی از مردم درباره خدا بدون هیچ دانش و بدون هیچ هدایت و کتاب روشنی به مجادله برمی‌خیزند.

﴿٩﴾ **ثَانِيَ عِطْفِهِ لِيُضْلِلَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ لَهُ فِي الدُّنْيَا خِزْيٌ وَنُذِيقُهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ عَذَابَ الْحَرِيقِ**

فولادوند: [آن هم] از سر نخوت تا [مردم را] از راه خدا گمراه کند در این دنیا برای او رسوایی است و در روز رستاخیز او را عذاب آتش سوزان می‌چشانیم

مکارم: آنها با تکبر و بیاعتنایی (نسبت به سخنان الهی) میخواهند مردم را از راه خدا گمراه سازند، برای آنها در دنیا رسوانی است، و در قیامت عذاب سوزنده به آنها میچشانیم.

﴿١٠﴾ ذَلِكَ بِمَا قَدَّمْتُ يَدَكَ وَأَنَّ اللَّهَ لَيْسَ بِظَلَامٍ لِّلْعَبِيدِ

فولادوند: این [کیفر] به سزای چیزهایی است که دستهای تو پیش فرستاده است و [گرنه] خدا به بندگان خود بیدادگر نیست

مکارم: (و به او میگوئیم) این نتیجه چیزی است که دستهای از پیش برای تو فرستاده است! و خداوند هرگز به بندگان ظلم نمیکند.

﴿١١﴾ وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يَعْبُدُ اللَّهَ عَلَى حَرْفٍ إِنْ أَصَابَهُ خَيْرٌ اطْمَانَ بِهِ وَإِنْ أَصَابَتْهُ فِتْنَةٌ انْقَلَبَ عَلَى وَجْهِهِ خَسِيرًا الْدُّنْيَا وَالآخِرَةُ ذَلِكَ هُوَ الْخُسْرَانُ الْمُبِينُ

فولادوند: و از میان مردم کسی است که خدا را فقط بر یک حال [و بدون عمل] میپرسند پس اگر خیری به او برسد بدان اطمینان یابد و چون بلایی بدو رسد روی برتابد در دنیا و آخرت زیان دیده است این است همان زیان آشکار

مکارم: بعضی از مردم خدا را تنها با زیان میپرسند (و ایمان قلبیشان بسیار ضعیف است) همین که دنیا به آنها روکند و نفع و خیری به آنان رسد حالت اطمینان پیدا میکنند اما اگر مصیبی به عنوان امتحان به آنها برسد دگرگون میشوند و به کفر رو میآورند! و به این ترتیب هم دنیا را از دست داده اند و هم آخرت را و این خسران و زیان آشکاری است!

﴿١٢﴾ يَدْعُو مِنْ دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَضُرُّهُ وَمَا لَا يَنْفَعُهُ ذَلِكَ هُوَ الضَّلَالُ الْبَعِيدُ

فولادوند: به جای خدا چیزی را میخواند که نه زیانی به او میرساند و نه سودیش میدهد این است همان گمراهی دور و دراز

مکارم: او جز خدا کسی را میخواند که نه زیانی به او میرساند، و نه سودی، این گمراهی بسیار عمیقی است!

﴿١٣﴾ يَدْعُو لَمَنْ ضَرُّهُ أَقْرَبُ مِنْ تَقْعِيْهِ لَبِئْسَ الْمَوْلَى وَلَبِئْسَ الْعَشِيرُ

فولادوند: کسی را میخواند که زیانش از سودیش نزدیکتر است و چه بد مولایی و چه بد دمساری

مکارم: او کسی را میخواند که زیانش از نفعش نزدیکتر است، چه بد مولا و یاوری، و چه بد مونس و معاشری!

إِنَّ اللَّهَ يُدْخِلُ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ إِنَّ اللَّهَ يَفْعَلُ مَا يُرِيدُ

﴿١٤﴾

فولادوند: بیگمان خدا کسانی را که گرویده و کارهای شایسته کرده اند به باغهایی درمیآورد که از زیر [درختان] آن رودبارها روان است خدا هر چه بخواهد انجام میدهد

مکارم: خداوند کسانی را که ایمان آورده اند و عمل صالح داده اند در باغهایی از بهشت وارد میکند که نهرها زیر درختانش جاری است (آری) خدا هر چه را اراده کند انجام میدهد.

مَنْ كَانَ يَظْنُنَ أَنَّ لَنْ يَنْصُرَهُ اللَّهُ فِي الدُّنْيَا وَالآخِرَةِ فَلِيمْدُدْ بِسَبَبِ إِلَى السَّمَاءِ ثُمَّ لِيَقْطَعْ فَلَيَنْظُرْ هَلْ
يُذْبَنَ كَيْدُهُ مَا يَغِيظُ ﴿١٥﴾

فولادوند: هر که می‌پندارد که خدا [پیامبرش] را در دنیا و آخرت هرگز یاری نخواهد کرد [بگو] تا طنابی به سوی سقف کشد [و خود را حلق‌آویز کند] سپس [آن را] ببرد آنگاه بنگرد که آیا نیرنگیش چیزی را که مایه خشم او شده از میان خواهد برد

مکارم: هر کس گمان می‌کند که خدا پیامبرش را در دنیا و آخرت یاری نخواهد کرد (و از این نظر عصبانی است هر کاری از دستش ساخته است بکند) ریسمانی به سقف خانه خود بیاویزد و خود را از آن آویزان نماید و نفس خود را قطع کند! (و تا لب پرتگاه مرگ بیش رو) ببیند آیا این کار خشم او را فرو می‌نشاند؟!

وَكَذَلِكَ أَنْزَلْنَاهُ آيَاتٍ بَيِّنَاتٍ وَأَنَّ اللَّهَ يَهْدِي مَنْ يُرِيدُ ﴿١٦﴾

فولادوند: و بدین گونه [قرآن] را [به صورت] آیاتی روشنگر نازل کردیم و خداست که هر که را بخواهد راه می‌نماید

مکارم: اینگونه ما قرآن را به صورت آیات روشن نازل کردیم و خداوند هر کس را بخواهد هدایت می‌کند.

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَالَّذِينَ هَادُوا وَالصَّابِئِينَ وَالنَّصَارَى وَالْمَجُوسَ وَالَّذِينَ أَشْرَكُوا إِنَّ اللَّهَ يَفْصِلُ بَيْنَهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ إِنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ ﴿١٧﴾

فولادوند: کسانی که ایمان آوردند و کسانی که یهودی شدند و صابئی‌ها و مسیحیان و زرتشیان و کسانی که شرک ورزیدند البته خدا روز قیامت میانشان داوری خواهد کرد زیرا خدا بر هر چیزی گواه است

مکارم: کسانی که ایمان آورده‌اند و یهود و صابئان و نصاری و مجوس و مشرکان، خداوند در میان آنها روز قیامت داوری می‌کند و حق را از باطل جدا می‌سازد، خداوند بر هر چیز گواه است (و از همه چیز آگاه).

أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ يَسْجُدُ لَهُ مَنْ فِي السَّمَاوَاتِ وَمَنْ فِي الْأَرْضِ وَالشَّمْسُ وَالقَمَرُ وَالنُّجُومُ وَالجَبَالُ وَالشَّجَرُ
وَالدَّوَابُ وَكَثِيرٌ مِّنَ النَّاسِ وَكَثِيرٌ حَقٌّ عَلَيْهِ الْعَذَابُ وَمَنْ يُهِنِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِنْ مُكْرِمٍ إِنَّ اللَّهَ يَفْعَلُ مَا يَشَاءُ

﴿١٨﴾

فولادوند: آیا ندانستی که خداست که هر کس در آسمانها و هر کس در زمین است و خورشید و ماه و [تمام] ستارگان و کوهها و درختان و جنبندگان و بسیاری از مردم برای او سجده می‌کنند و بسیاری‌اند که عذاب بر آنان واجب شده است و هر که را خدا خوار کند او را گرامی‌دارنده‌ای نیست چرا که خدا هر چه بخواهد انجام می‌دهد

مکارم: آیا ندیدی که سجده می‌کنند برای خدا تمام کسانی که در آسمانها و زمین هستند و همچنین خورشید و ماه و ستارگان و کوهها و درختان و جنبندگان، و بسیاری از مردم، اما بسیاری ابا دارند و فرمان عذاب در باره آنها حتمی است، و هر کسی را خدا خوار کند کسی او را گرامی نخواهد داشت، خداوند هر کار را بخواهد (و صلاح بداند) انجام می‌دهد.

هَذَا نِحْصَمَانٌ اخْتَصَمُوا فِي رَبِّهِمْ فَالَّذِينَ كَفَرُوا قُطِعَتْ لَهُمْ شَيْابٌ مِّنْ نَّارٍ يُصَبُّ مِنْ فَوْقِ رُؤُوسِهِمْ

الْحَمِيمُ ﴿١٩﴾

فولادوند: این دو [گروه] دشمنان یکدیگرند که در باره پروردگارشان با هم سیزه می‌کنند و کسانی که کفر ورزیدند جامه‌هایی از آتش برایشان بربده شده است [و] از بالای سرشان آب جوشان ریخته می‌شود

مکارم: اینها دو گروهند که در باره پروردگارشان به مخاصمه و جدال پرداختند؛ کسانی که کافر شدند لباسهایی از آتش برای آنها بربده می‌شود، و مایع سوزان و جوشان بر سر آنها فرو می‌ریزند.

يُصَهِّرُ بِهِ مَا فِي بُطُونِهِمْ وَالْجُلُودُ ﴿٢٠﴾

فولادوند: آنچه در شکم آنهاست با پوست [بدن]شان بدان گداخته می‌گردد

مکارم: آنچنان که هم درونشان با آن آب می‌شود، و هم پوستهایشان.

وَلَهُمْ مَقَامٌ مِّنْ حَدِيدٍ ﴿٢١﴾

فولادوند: و برای [وارد کردن ضربت بر سر] آنان گرزهایی آهنین است

مکارم: و برای آنها گرزهایی از آهن است.

كُلَّمَا أَرَادُوا أَنْ يَخْرُجُوا مِنْهَا مِنْ غَمٍ أُعِيدُوا فِيهَا وَذُوقُوا عَذَابَ الْحَرِيقِ ﴿٢٢﴾

فولادوند: هر بار بخواهند از [شدت] غم از آن بیرون روند در آن باز گردانیده می‌شوند [که هان] بچشید عذاب آتش سوزان را

مکارم: هر گاه بخواهند از غم و اندوه‌های دوزخ خارج شوند آنها را به آن باز می‌گردانند و (به آنها گفته می‌شود) بچشید عذاب سوزان را!

إِنَّ اللَّهَ يُدْخِلُ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ يُحَلَّوْنَ فِيهَا مِنْ أَسَاوِرَ مِنْ ذَهَبٍ وَلُؤْلُؤًا وَلِبَاسُهُمْ فِيهَا حَرِيرٌ ﴿٢٣﴾

فولادوند: خدا کسانی را که ایمان آورده و کارهای شایسته کرده‌اند در باغهایی که از زیر [درختان] آن نهرها روان است درمی‌آورد

در آنجا با دستبندهایی از طلا و مروارید آراسته می‌شوند و لباسشان در آنجا از پرنیان است

مکارم: خداوند کسانی را که ایمان آورده و عمل صالح داده‌اند در باغهایی از بهشت وارد می‌کند که از زیر درختانش نهرها

جاری است، آنها با دستبندهایی از طلا و مروارید زینت می‌شوند و لباسهایشان در آنجا از حریر است.

وَهُدُوا إِلَى الطَّيِّبِ مِنَ الْقَوْلِ وَهُدُوا إِلَى صِرَاطِ الْحَمِيدِ ﴿٢٤﴾

فولادوند: و به گفتار پاک هدایت می‌شوند و به سوی راه [خدای] ستوده هدایت می‌گردد

مکارم: آنها به سوی سخنان پاکیزه هدایت می‌شوند و به راه خداوند شایسته ستایش راهنمائی می‌گردد.

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَيَصُدُّونَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ وَالْمَسْجِدِ الْحَرامِ الَّذِي جَعَلْنَاهُ لِلنَّاسِ سَوَاءُ الْعَاكِفُ فِيهِ وَالْبَادِ
وَمَنْ يُرِدُ فِيهِ بِالْحَادِ بِظُلْمٍ نُذِقُهُ مِنْ عَذَابِ أَلِيمٍ ﴿٢٥﴾

فولادوند: بی‌گمان کسانی که کافر شدند و از راه خدا و مسجدالحرام که آن را برای مردم اعم از مقیم در آنجا و بادیه‌نشین یکسان قرار داده‌ایم جلو گیری می‌کنند و [نیز] هر که بخواهد در آنجا به ستم [از حق] منحرف شود او را از عذابی دردنگ می‌چشانیم

مکارم: کسانی که کافر شدند و مؤمنان را از راه خدا و از مسجدالحرام، که آن را برای همه مردم مساوی قرار دادیم اعم از کسانی که در آنجا زندگی می‌کنند و یا از نقاط دور وارد می‌شوند، باز می‌دارند (مستحق عذابی درد ناکند) و هر کس بخواهد در این سرزمین از طریق حق منحرف گردد و دست به ستم زند ما از عذاب دردنگ به او می‌چشانیم.

وَإِذْ بَوَأْنَا لِإِبْرَاهِيمَ مَكَانَ الْبَيْتِ أَنَّ لَّا تُشْرِكُ بِي شَيْئًا وَطَهَرْ بَيْتِي لِلطَّائِفَيْنَ وَالْقَائِمَيْنَ وَالرُّكْعَ السُّجُودِ ﴿٢٦﴾

فولادوند: و چون برای ابراهیم جای خانه را معین کردیم [بدو گفتیم] چیزی را با من شریک مگردان و خانه‌ام را برای طواف‌کنندگان و قیام‌کنندگان و رکوع‌کنندگان [و] سجده‌کنندگان پاکیزه دار

مکارم: به حاطر بیاور زمانی را که محل خانه کعبه را برای ابراهیم آماده ساختیم (تا اقدام به بنای خانه کند و به او گفتیم) چیزی را شریک من قرار مده، و خانه‌ام را برای طواف کنندگان و قیام کنندگان و رکوع کنندگان و سجودکنندگان (از آلدگی بتها و از هر گونه آلدگی) پاک گردان.

وَأَذْنِ فِي النَّاسِ بِالْحَجَّ يَأْتُوكَ رِجَالًا وَعَلَى كُلِّ ضَامِرٍ يَأْتِينَ مِنْ كُلِّ فَجٍّ عَمِيقٍ ﴿٢٧﴾

فولادوند: و در میان مردم برای [ادای] حج بانگ برآور تا [زایران] پیاده و [سوار] بر هر شتر لاغری که از هر راه دوری می‌آیند به سوی تو روی آورند

مکارم: و مردم را دعوت عمومی به حج کن تا پیاده و سواره بر مرکبهای لاغر از هر راه دور (به سوی خانه خدا) بیایند.

لَيَشْهَدُوا مَنَافِعَ لَهُمْ وَيَذْكُرُوا اسْمَ اللَّهِ فِي أَيَّامٍ مَعْلُومَاتٍ عَلَى مَا رَزَقَهُمْ مِنْ بَهِيمَةِ الْأَنْعَامِ فَكُلُوا مِنْهَا
وَأَطْعِمُوا الْبَائِسَ الْفَقِيرَ ﴿٢٨﴾

فولادوند: تا شاهد منافع خوبیش باشند و نام خدا را در روزهای معلومی بر دامهای زبان‌بسته‌ای که روزی آنان کرده است ببرند پس از آنها بخورید و به درمانده مستمند بخورانید

مکارم: تا شاهد منافع گوناگون خوبیش (در این برنامه حیات‌بخش) باشند، و نام خدا را در ایام معینی بر چهار پایانی که به آنها روزی

داده است (هنگام قربانی کردن) ببرند (و هنگامی که قربانی کردید) از گوشت آنها بخورد، و بینوای فقیر را نیز اطعام نماید.

﴿٢٩﴾ **ثُمَّ لِيَقْضُوا تَفَثِّهُمْ وَلَيُوفُوا نُذُورَهُمْ وَلَيَطَّوَّفُوا بِالْبَيْتِ الْعَتِيقِ**

فولادوند: سپس باید آلوگی خود را بزدایند و به نذرهای خود وفا کنند و بر گرد آن خانه کهن [=کعبه] طوف به جای آورند

مکارم: بعد از آن باید آلوگیها را از خود بر طرف سازند و به نذرهای خود وفا کنند، و بر گرد خانه گرامی کعبه طوف نمایند.

﴿٣٠﴾ **ذَلِكَ وَمَن يُعَظِّمْ حُرُمَاتِ اللَّهِ فَهُوَ خَيْرٌ لَهُ عِنْدَ رَبِّهِ وَأَحِلَّتْ لَكُمُ الْأَنْعَامُ إِلَّا مَا يُتْلَى عَلَيْكُمْ فَاجْتَنِبُوا الرِّحْسَ مِنَ الْأَوْثَانِ وَاجْتَنِبُوا قَوْلَ الزُّورِ**

فولادوند: این است [آنچه مقرر شده] و هر کس مقررات خدا را بزرگ دارد آن برای او نزد پروردگارش بهتر است و برای شما دامها حلال شده است مگر آنچه بر شما خوانده می‌شود پس از پلیدی بتها دوری کنید و از گفتار باطل اجتناب ورزید

مکارم: مناسک حج چنین است، و هر کس برنامه‌های الهی را بزرگ دارد نزد پروردگارش برای او بهتر است، و چهار پایان برای شما حلال شده مگر آنچه دستور منعش بر شما خوانده می‌شود، از پلیدیها یعنی از بتها اجتناب کنید و از سخن باطل و بیاساس پیرهیزید.

﴿٣١﴾ **حُنَافَاءِ اللَّهِ غَيْرَ مُشْرِكِينَ بِهِ وَمَن يُشْرِكُ بِاللَّهِ فَكَانَمَا خَرَّ مِنَ السَّمَاءِ فَتَخْطَفُهُ الطَّيْرُ أَوْ تَهْوِي بِهِ الرِّيحُ فِي مَكَانٍ سَاحِقٍ**

فولادوند: در حالی که گروندگان خالص به خدا باشید نه شریک‌گیرندگان [برای] او و هر کس به خدا شرك ورزد چنان است که گویی از آسمان فرو افتاده و مرغان [شکاری] او را ربوده‌اند یا باد او را به جایی دور افکنده است

مکارم: (برنامه و مناسک حج را انجام دهید) در حالی که همگی خالص برای خدا باشید و هیچگونه شریکی برای او قائل نشوید، و هر کس شریکی برای خدا قرار دهد گوئی از آسمان سقوط کرده و پرندگان (در وسط هوا) او را می‌ربایند، و یا تندباد او را به مکان دوری پرتاب می‌کند!

﴿٣٢﴾ **ذَلِكَ وَمَن يُعَظِّمْ شَعَائِرَ اللَّهِ فَإِنَّهَا مِنْ تَقْوَى الْقُلُوبِ**

فولادوند: این است [فرایض خدا] و هر کس شعایر خدا را بزرگ دارد در حقیقت آن [حاکی] از پاکی دلهاست

مکارم: (اینگونه است مناسک حج) و هر کس شعائر الهی را بزرگ دارد این کار نشانه تقوای دلهاست.

﴿٣٣﴾ **لَكُمْ فِيهَا مَنَافِعٌ إِلَى أَجَلٍ مُسَمٍّ ثُمَّ مَحِلُّهَا إِلَى الْبَيْتِ الْعَتِيقِ**

فولادوند: برای شما در آن [دامها] تا مدتی معین سودهایی است سپس جایگاه [قربانی کردن آنها و سایر فرایض] در خانه کهن [=کعبه] است

مکارم: در حیوانات قربانی منافعی برای شما تا زمان معین (روز ذبح آنها) است، سپس محل آن خانه کعبه آن خانه قدیمی و

گرامی است (اگر قربانی برای عمره مفرده باشد در سرزمین مکه و اگر برای حج باشد در منی نزدیکی مکه محل ذبح آن خواهد بود)

وَلَكُلٌّ أُمَّةٌ جَعَلْنَا مَنْسَكًا لِيَذْكُرُوا اسْمَ اللَّهِ عَلَىٰ مَا رَزَقَهُمْ مِّنْ بَهِيمَةِ الْأَنْعَامِ فَإِلَهُكُمْ إِلَهٌ وَاحِدٌ فَلَهُ أَسْلِمُوا وَبَشِّرِ الْمُخْبِتِينَ ﴿٣٤﴾

فولادوند: و برای هر امتی مناسکی قرار دادیم تا نام خدا را بر دامهای زیان‌بسته‌ای که روزی آنها گردانیده یاد کنند پس [بدانید که] خدای شما خدایی یگانه است پس به [فرمان] او گردن نهید و فروتنان را بشارت ده

مکارم: برای هر امتی قربانگاهی قرار دادیم تا نام خدا را (به هنگام قربانی) بر چهار پایانی که به آنها روزی داده‌ایم ببرند، و خدای شما معبد واحدی است در برابر فرمان او تسليم شوید و بشارت ده متواضعان و تسليم شوندگان را.

الَّذِينَ إِذَا ذُكِرَ اللَّهُ وَجَلَتْ قُلُوبُهُمْ وَالصَّابِرِينَ عَلَىٰ مَا أَصَابَهُمْ وَالْمُقْيِمِي الصَّلَاةِ وَمِمَّا رَزَقَنَاهُمْ يُنْفِقُونَ ﴿٣٥﴾

فولادوند: همانان که چون [نام] خدا یاد شود دلهایشان خشیت‌باید و [آنان که] بر هر چه برسران آید صبر پیشه‌گانند و بريا

مکارم: همانها که وقتی نام خدا برده می‌شود دلهایشان مملو از خوف پروردگار می‌گردد و آنها که در برابر مصائبی که به آنان می‌رسد شکیبا و استوارند و آنها که نماز را بر پا می‌دارند و از آنچه روزیشان داده‌ایم انفاق می‌کنند.

وَالْبُدْنَ جَعَلْنَاهَا لَكُمْ مِّنْ شَعَائِرِ اللَّهِ لَكُمْ فِيهَا خَيْرٌ فَادْكُرُوا اسْمَ اللَّهِ عَلَيْهَا صَوَافَّ إِذَا وَجَبَتْ جُنُوبُهَا فَكُلُوا مِنْهَا وَأَطْعِمُوا الْقَانِعَ وَالْمُعْتَرَ كَذَلِكَ سَخَّرْنَاهَا لَكُمْ لَعَلَّكُمْ تَشَكُّرُونَ ﴿٣٦﴾

فولادوند: و شتران فریه را برای شما از [جمله] شعایر خدا قرار دادیم در آنها برای شما خیر است پس نام خدا را بر آنها در حالی که بربای ایستاده‌اند بب رید و چون به پهلو در غلتیدند از آنها بخورید و به تنگست [سائل] و به بینوا[ای غیر سائل] بخورانید این گونه آنها را برای شما رام کردیم امید که شکرگزار باشید

مکارم: و شترهای چاق و فریه را برای شما از شعائر الهی قرار دادیم در آنها برای شما خیر و برکت است، نام خدا را (هنگام قربانی کردن آنها) در حالی که به صف ایستاده‌اند ببرید، هنگامی که پهلویشان آرام گرفت (و جان دادند) از گوشت آنها بخورید و مستمندان قانع و فقیران معرض را نیز از آن اطعم کنید، اینگونه ما آنها را مسخرتان ساختیم تا شکر خدا را بجا آورید.

لَنْ يَنَالَ اللَّهُ لُحُومُهَا وَلَا دِمَاؤُهَا وَلَكِنْ يَنَالُهُ التَّقْوَىٰ مِنْكُمْ كَذَلِكَ سَخَّرَهَا لَكُمْ لِتُكَبَّرُوا اللَّهُ عَلَىٰ مَا هَدَاكُمْ وَبَشِّرِ الْمُحْسِنِينَ ﴿٣٧﴾

فولادوند: هرگز [نه] گوشتهای آنها و نه خونهایشان به خدا نخواهد رسید ولی [این] تقوای شمامست که به او می‌رسد این گونه

[خداؤند] آنها را برای شما رام کرد تا خدا را به پاس آنکه شما را هدایت نموده به بزرگی یاد کنید و نیکوکاران را مژده ده

مکارم: هرگز نه گوشتها و نه خونهای آنها به خدا نمی‌رسد، آنچه به او می‌رسد تقوا و پرهیزگاری شمامست!، اینگونه خداوند آنها را مسخر شما ساخته تا او را به خاطر هدایت‌تان بزرگ بشمرید و بشارت ده نیکوکاران را.

﴿٣٨﴾ إِنَّ اللَّهَ يُدَافِعُ عَنِ الدِّينِ أَمْنُوا إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ كُلَّ خَوَانِ كَفُورٍ

فولادوند: قطعاً خداوند از کسانی که ایمان آورده‌اند دفاع می‌کند زیرا خدا هیچ خیانتکار ناسیپاسی را دوست ندارد

مکارم: خداوند از کسانی که ایمان آورده‌اند دفاع می‌کند، خداوند هیچ خیانتکار کفران کننده‌ای را دوست ندارد.

﴿٣٩﴾ أُذِنَ لِلَّذِينَ يُقَاتِلُونَ بِأَنَّهُمْ ظَلَمُوا وَإِنَّ اللَّهَ عَلَى نَصْرِهِمْ لَقَدِيرٌ

فولادوند: به کسانی که جنگ بر آنان تحمیل شده رخصت [جهاد] داده شده است چرا که مورد ظلم قرار گرفته‌اند و البته خدا بر پیروزی آنان سخت تواناست

مکارم: به آنها که جنگ بر آنان تحمیل شده اجازه جهاد داده شده است، چرا که مورد ستم قرار گرفته‌اند و خدا قادر بر نصرت آنها است.

﴿٤٠﴾ الَّذِينَ أُخْرِجُوا مِن دِيَارِهِمْ بِغَيْرِ حَقٍّ إِلَّا أَن يَقُولُوا رَبُّنَا اللَّهُ وَلَوْلَا دَفْعُ اللَّهِ النَّاسَ بَعْضَهُمْ بَعْضًا لَهُدِّمَتْ صَوَامِعُ وَبَيْعَ وَصَلَوَاتٌ وَمَسَاجِدُ يُذْكَرُ فِيهَا اسْمُ اللَّهِ كَثِيرًا وَلَيَنصُرَنَّ اللَّهُ مَن يَنْصُرُهُ إِنَّ اللَّهَ لَغَوِيٌّ عَزِيزٌ

فولادوند: همان کسانی که بناحق از خانه‌هایشان بیرون رانده شدند [آنها گناهی نداشتند] جز اینکه می‌گفتند پروردگار ما خداست و اگر خدا بعضی از مردم را با بعض دیگر دفع نمی‌کرد صومعه‌ها و کلیساها و کنیسه‌ها و مساجدی که نام خدا در آنها بسیار بردۀ می‌شد سخت ویران می‌شد و قطعاً خدا به کسی که [دین] او را یاری می‌کند یاری می‌دهد چرا که خدا سخت نیرومند شکست‌ناپذیر است

مکارم: همانها که به ناحق از خانه و لانه خود بدون هیچ دلیلی اخراج شدند جز اینکه می‌گفتند پروردگار ما الله است، و اگر خداوند بعضی از آنها را بوسیله بعضی دیگر دفع نکند دیرها و صومعه‌ها و معابد یهود و نصارا و مساجدی که نام خدا در آن بسیار بردۀ می‌شد ویران می‌گردد و خداوند کسانی را که او را یاری کند (و از آئینش دفاع نمایند) یاری می‌کند، خداوند قوی و شکست ناپذیر است.

﴿٤١﴾ الَّذِينَ إِنْ مَكَنَّاهُمْ فِي الْأَرْضِ أَقَامُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاءَ وَأَمْرُوا بِالْمَعْرُوفِ وَنَهَوْا عَنِ الْمُنْكَرِ وَلِلَّهِ عَاقِبَةٌ الْأُمُورِ

فولادوند: همان کسانی که چون در زمین به آنان توانایی دهیم نماز بریا می‌دارند و زکات می‌دهند و به کارهای پسندیده وامی دارند و از کارهای ناپسند باز می‌دارند و فرجام همه کارها از آن خداست

شبکه‌ی رشد، شبکه‌ی ملی مدارس ایران

مکارم: یاران خدا کسانی هستند که هر گاه در زمین به آنها قدرت بخشیدیم نماز را بر پا می‌دارند و زکات را ادا می‌کنند و امر به معروف و نهی از منکر می‌نمایند و پایان همه کارها از آن خدا است.

وَإِنْ يُكَذِّبُوكَ فَقَدْ كَذَّبَتْ قَبْلَهُمْ قَوْمٌ نُوحٌ وَعَادٌ وَثَمُودٌ ﴿٤٢﴾

فولادوند: و اگر تو را تکذیب کنند قطعاً پیش از آنان قوم نوح و عاد و ثمود [نیز] به تکذیب پرداختند

مکارم: اگر ترا تکذیب کنند (امر تازه‌ای نیست) پیش از آنها قوم نوح و عاد و ثمود (پیامبرانشان را) تکذیب کردند.

وَقَوْمٌ إِبْرَاهِيمَ وَقَوْمٌ لُوطٍ ﴿٤٣﴾

فولادوند: و [نیز] قوم ابراهیم و قوم لوط

مکارم: و همچنین قوم ابراهیم و قوم لوط.

وَأَصْحَابُ مَدْيَنَ وَكُذْبَ مُوسَى فَأَمْلَأْتُ لِلْكَافِرِينَ ثُمَّ أَخْذَتُهُمْ فَكَيْفَ كَانَ نَكِيرٌ ﴿٤٤﴾

فولادوند: و [همچنین] اهل مدین و موسی تکذیب شد پس کافران را مهلت دادم سپس [گریبان] آنها را گرفتم بنگر عذاب من چگونه بود

مکارم: و اصحاب مدین (قوم شعیب) و نیز (فرعونیان) موسی را تکذیب کردند، اما من به آنها مهلت دادم سپس آنها را گرفتم، دیدی چگونه عمل آنها را شدیداً انکار کردم؟ (و چگونه به آنها پاسخ گفتم).

فَكَائِنٌ مِنْ قَرِيهٍ أَهْلَكَنَا هَا وَهِيَ ظَالِمَةٌ فَهِيَ خَاوِيَةٌ عَلَى عُرُوشِهَا وَبِئْرٌ مُعَطَّلَةٌ وَقَصْرٌ مَشِيدٌ ﴿٤٥﴾

فولادوند: و چه بسیار شهرها را که ستمکار بودند هلاکشان کردیم و [اینک] آن [شهرها] سقفهایش فرو ریخته است و [چه بسیار] چاههای مترون و کوشکهای افراشته را

مکارم: چه بسیار از شهرها و آبادیها که آنها را نابود و هلاک کردیم در حالی که ستمگر بودند به گونه‌ای که بر سقفهای خود فرو ریختند (نخست سقفها ویران گشت و بعد دیوارها به روی سقفها!) و چه بسیار چاه پر آب که بیصاحب ماند و چه بسیار قصرهای محکم و مرتفع!

أَفَلَمْ يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَتَكُونَ لَهُمْ قُلُوبٌ يَعْقِلُونَ بِهَا أَوْ آذَانٌ يَسْمَعُونَ بِهَا فَإِنَّهَا لَا تَعْمَلُ إِلَّا بِصَارُورٍ
وَلَكِنْ تَعْمَلُ الْقُلُوبُ الَّتِي فِي الصُّدُورِ ﴿٤٦﴾

فولادوند: آیا در زمین گردش نکرده‌اند تا دلهایی داشته باشند که با آن بیندیشند یا گوشها یکی که با آن بشنوند در حقیقت چشمها کور نیست لیکن دلهایی که در سینه‌هاست کور است

مکارم: آیا آنها سیر در زمین نکردن تا دلهایی داشته باشند که با آن حقیقت را درک کنند یا گوشها شنواری که ندای حق را بشنوند چرا که چشمها ظاهر نایبنا نمی‌شود بلکه دلهایی که در سینه‌ها جای دارد بینایی را از دست می‌دهد!

وَيَسْتَعْجِلُونَكَ بِالْعَذَابِ وَلَنْ يُخْلِفَ اللَّهُ وَعْدَهُ وَإِنَّ يَوْمًا عِنْدَ رَبِّكَ كَافِلٌ سَنَةٌ مَّمَّا تَعْدُونَ ﴿٤٧﴾

فولادوند: و از تو با شتاب تقاضای عذاب می‌کنند با آنکه هرگز خدا وعده‌اش را خلاف نمی‌کند و در حقیقت یک روز [از قیامت] نزد پروردگارت مانند هزار سال است از آنچه می‌شمرید

مکارم: آنها با عجله از تو تقاضای عذاب می‌کنند، در حالی که خداوند هرگز از وعده خود تخلف نخواهد کرد، و یک روز نزد پروردگار تو همانند هزار سال از سالهای است که شما می‌شمرید.

وَكَائِنٌ مِّنْ قَرِيهٍ أَمْلَيْتُ لَهَا وَهِيَ ظَالِمَةٌ ثُمَّ أَخَذْتُهَا وَإِلَيَّ الْمَصِيرُ ﴿٤٨﴾

فولادوند: و چه بسا شهری که مهلتش دادم در حالی که ستمکار بود سپس [گربیان] آن را گرفتم و فرجام به سوی من است

مکارم: و چه بسیار شهرها و آبادیها که به آنها مهلت دادم در حالی که ستمگر بودند (اما از این مهلت برای اصلاح خوبیش استفاده نکردند) سپس آنها را گرفتم، و همه به سوی من باز می‌گیرند.

قُلْ يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنَّمَا أَنَا لَكُمْ نَذِيرٌ مُّبِينٌ ﴿٤٩﴾

فولادوند: بگو ای مردم من برای شما فقط هشداردهنده‌ای آشکارم

مکارم: بگو ای مردم من برای شما بیم دهنده آشکاری هستم.

فَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَرِزْقٌ كَرِيمٌ ﴿٥٠﴾

فولادوند: پس آنان که گرویده و کارهای شایسته کرده‌اند آمرزش و روزی نیکو برای ایشان خواهد بود

مکارم: آنها که ایمان آورند و عمل صالح انجام دادند آمرزش و روزی پر ارزشی برای آنها است.

وَالَّذِينَ سَعَوا فِي آيَاتِنَا مُعَاجِزِينَ أُولَئِكَ أَصْحَابُ الْجَحِيمِ ﴿٥١﴾

فولادوند: و کسانی که در [نخطنه] آیات ما می‌کوشند [و به خیال خود] عاجزکنندگان ما هستند آنان اهل دوزخند

مکارم: و آنها که (برای تخریب و محو) آیات ما تلاش کردند و چنین می‌پنداشتند که می‌توانند بر اراده حتمی ما غالب شوند اصحاب دوزخند.

وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ مِنْ رَسُولٍ وَلَا نَبِيٌّ إِلَّا إِذَا تَمَّنَى أَلْقَى الشَّيْطَانُ فِي أُمُّيَّتِهِ فَيَنْسَخُ اللَّهُ مَا يُلْقِي
الشَّيْطَانُ ثُمَّ يُحْكِمُ اللَّهُ آيَاتِهِ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿٥٢﴾

فولادوند: و پیش از تو [نیز] هیچ رسول و پیامبری را نفرستادیم جز اینکه هر گاه چیزی تلاوت می‌نمود شیطان در تلاوتیش القای [شببه] می‌کرد پس خدا آنچه را شیطان القا می‌کرد محو می‌گردانید سپس خدا آیات خود را استوار می‌ساخت و خدا دنای حکیم است

مکارم: ما هیچ رسول و پیامبری را پیش از تو نفرستادیم مگر اینکه هر گاه آرزو می‌کرد (و طرحی برای پیش برد اهداف الهی خود

میریخت) شیطان القائنات در آن می‌کرد، اما خداوند القائنات شیطان را از میان می‌برد سپس آیات خود را استحکام می‌بخشید و خداوند علیم و حکیم است.

لَيَجْعَلَ مَا يُلْقِي الشَّيْطَانُ فِتْنَةً لِّلَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ وَالْقَاسِيَةُ قُلُوبُهُمْ وَإِنَّ الظَّالِمِينَ لَفِي شِقَاقٍ بَعِيدٍ

﴿٥٣﴾

فولادوند: تا آنجه را که شیطان الفا می‌کند برای کسانی که در دلهایشان بیماری است و [نیز] برای سنگدلان آزمایشی گرداند و ستمگران در ستیزه‌ای بس دور و درازند

مکارم: هدف از این ماجرا این بود که خداوند القای شیطان را آزمونی برای آنها که در قلبشان بیماری است و آنها که سنگلنده قرار دهد، و ظالمان در عداوت شدیدی دور از حق قرار گرفته‌اند.

وَلَيَعْلَمَ الَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ أَنَّهُ الْحَقُّ مِنْ رَبِّكَ فَيُؤْمِنُوا بِهِ فَتُخْبِتَ لَهُ قُلُوبُهُمْ وَإِنَّ اللَّهَ لَهَادِ الَّذِينَ آمَنُوا إِلَيْهِ

صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿٥٤﴾

فولادوند: و تا آنان که دانش یافته‌اند بدانند که این [قرآن] حق است [و] از جانب پروردگار توست و بدان ایمان آورند و دلهایشان برای او خاضع گردد و به راستی خداوند کسانی را که ایمان آورده‌اند به سوی راهی راست راهبر است

مکارم: و نیز هدف این بود کسانی که خدا آگاهی به آنان بخشیده بدانند این حقی است از سوی پروردگار تو، در نتیجه به آن ایمان بیاورند و دلهایشان در برابر آن خاضع گردد و خداوند کسانی را که ایمان آورند به سوی صراط مستقیم هدایت می‌کند.

وَلَا يَزَالُ الَّذِينَ كَفَرُوا فِي مِرْيَةٍ مِنْهُ حَتَّىٰ تَأْتِيهِمُ السَّاعَةُ بَعْتَدًا وَيَأْتِيهِمْ عَذَابٌ يَوْمٌ عَقِيمٌ ﴿٥٥﴾

فولادوند: [لی] کسانی که کفر ورزیده‌اند همواره از آن در تردیدند تا بناگاه قیامت برای آنان فرا رسید یا عذاب روزی بدفرجام به سراغشان بیاید

مکارم: کافران همواره در باره قرآن در شکنند تا روز قیامت ناگهانی فرا رسید، یا عذاب روز عقیم (روزی که قادر بر جبران نیستند) به سراغشان بیاید.

الْمُلْكُ يَوْمَئِذٍ لِلَّهِ يَحْكُمُ بَيْنَهُمْ فَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فِي جَنَّاتِ النَّعِيمِ ﴿٥٦﴾

فولادوند: در آن روز پادشاهی از آن خداست میان آنان داوری می‌کند و [در نتیجه] کسانی که ایمان آورده و کارهای شایسته کرده‌اند در باغهای پرناز و نعمت‌خواهند بود

مکارم: حکومت و فرمانروائی در آن روز از آن خدا است، و بین آنها حکم می‌فرماید کسانی که ایمان آورده‌اند و عمل صالح انجام داده‌اند در باغهای پر نعمت بهشتند.

وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا فَأُولَئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ مُهِينٌ ﴿٥٧﴾

فولادوند: و کسانی که کفر ورزیده و نشانه‌های ما را دروغ پنداشته‌اند برای آنان عذابی خفت‌آور خواهد بود

مکارم: و کسانی که کافر شدند و آیات ما را تکذیب کردند عذاب خوارکننده‌ای برای آنها است.

وَالَّذِينَ هَاجَرُوا فِي سَيِّلِ اللَّهِ ثُمَّ قُتِلُوا أَوْ مَاتُوا لَيَرْزِقَنَّهُمُ اللَّهُ رِزْقًا حَسَنًا وَإِنَّ اللَّهَ لَهُوَ خَيْرُ الرَّازِقِينَ

۵۸

فولادوند: و آنان که در راه خدا مهاجرت کرده‌اند و آنگاه کشته شده یا مرده‌اند قطعاً خداوند به آنان رزقی نیکو می‌بخشد و راستی

این خداست که بهترین روزی دهنگان است

مکارم: و کسانی که در راه خدا هجرت کردند سپس کشته شدند یا به مرگ طبیعی از دنیا رفته خداوند به آنها روزی نیکوئی

می‌دهد که او بهترین روزی دهنگان است.

لَيْدُخَلَّنَّهُمْ مُّدْحَلًا يَرْضَوْنَهُ وَإِنَّ اللَّهَ لَعَلِيمٌ حَلِيمٌ

۵۹

فولادوند: آنان را به جایگاهی که آن را می‌پسندند درخواهد آورد و شک نیست که خداوند دانایی بردبار است

مکارم: خداوند آنها را در محلی وارد می‌کند که از آن خشنود خواهند بود و خداوند عالم و با حلم است.

ذَلِكَ وَمَنْ عَاقَبَ بِمِثْلِ مَا عُوَقِبَ بِهِ ثُمَّ بُغَيَ عَلَيْهِ لَيَنْصُرَهُ اللَّهُ إِنَّ اللَّهَ لَعَفُوٌ غَفُورٌ

۶۰

فولادوند: آری چنین است و هر کس نظیر آنچه بر او عقوبت رفته است دست به عقوبت زند سپس مورد ستم قرار گیرد قطعاً خدا

او را یاری خواهد کرد چرا که خدا بخشایشگر و آمرزنده است

مکارم: مطلب چنین است، و هر کس به همان مقدار که به او ستم شده مجازات کند سپس مورد تعدد قرار گیرد خدا او را یاری

خواهد کرد خداوند بخشنده و آمرزنده است.

ذَلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ يُولِجُ اللَّيْلَ فِي النَّهَارِ وَيُولِجُ النَّهَارَ فِي اللَّيْلِ وَإِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ بَصِيرٌ

۶۱

فولادوند: این بدان سبب است که خدا شب را در روز درمی‌آورد و روز را [نیز] در شب درمی‌آورد و خداست که شنواه بیناست

مکارم: این بخاطر آن است که خداوند شب را در روز و روز را در شب داخل می‌کند و خداوند شنوا و بینا است.

ذَلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ هُوَ الْحَقُّ وَإِنَّ مَا يَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ هُوَ الْبَاطِلُ وَإِنَّ اللَّهَ هُوَ الْعَلِيُّ الْكَبِيرُ

۶۲

فولادوند: [آری] این بدان سبب است که خدا خود حق است و آنچه به جای او می‌خوانند آن باطل است و این خداست که والا و

بزرگ است

مکارم: این بخاطر آن است که خدا حق است و آنچه را غیر از او می‌خوانند باطل است و خداوند بلند مقام و بزرگ است.

أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَتُصْبِحُ الْأَرْضُ مُخْضَرَةً إِنَّ اللَّهَ لَطِيفٌ خَبِيرٌ

۶۳

فولادوند: آیا ندیده‌ای که خدا از آسمان آبی فرو فرستاد و زمین سرسیز گردید آری خداست که دقیق و آگاه است

شبکه‌ی رشد، شبکه‌ی ملی مدارس ایران

مکارم: آیا ندیدی خداوند از آسمان آبی فرستاد و زمین (بر اثر آن) سر سبز و خرم می‌گردد؟ و خداوند لطیف و خبیر است.

لَهُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَإِنَّ اللَّهَ لَهُ الْغَنِيُّ الْحَمِيدُ ٦٤

فولادوند: آنچه در آسمانها و آنچه در زمین است از آن اوست و در حقیقت این خداست که خود بی‌نبیاز ستوده [صفات] است

مکارم: آنچه در آسمانها و زمین است از آن او است، و خداوند بینیاز و شایسته هر گونه ستایش است.

أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ سَخَّرَ لَكُمْ مَا فِي الْأَرْضِ وَالْفُلْكَ تَجْرِي فِي الْبَحْرِ بِأَمْرِهِ وَيُمْسِكُ السَّمَاءَ أَنْ تَقَعَ عَلَى الْأَرْضِ إِلَّا بِإِذْنِهِ إِنَّ اللَّهَ بِالنَّاسِ لَرَؤُوفٌ رَّحِيمٌ ٦٥

فولادوند: آیا ندیده‌ای که خدا آنچه را در زمین است به نفع شما رام گردانید و کشتیها در دریا به فرمان او روانند و آسمان را نگاه می‌دارد تا [مبادا] بر زمین فرو افتاد مگر به اذن خودش [باشد] در حقیقت خداوند نسبت به مردم سخت رئوف و مهربان است

مکارم: آیا ندیدی که خداوند آنچه در زمین است مسخر شما کرد؟ و کشتیها به فرمان او بر صفحه اوقیانوسها حرکت می‌کنند و آسمان (کرات و سنگهای آسمانی) را نگه می‌دارد تا بر زمین، جز به فرمان او، فرو نیفتند؟ خداوند نسبت به مردم رحیم و مهربان است.

وَهُوَ الَّذِي أَحْيَا كُمْ ثُمَّ يُمْتَكِّمُ ثُمَّ يُحْيِي كُمْ إِنَّ الْإِنْسَانَ لَكَفُورٌ ٦٦

فولادوند: اوست که شما را زندگی بخشید سپس شما را می‌میراند و باز زندگی [نو] می‌دهد حقاً که انسان سخت ناسیاس است

مکارم: او کسی است که شما را زنده کرد سپس می‌میراند بار دیگر زنده می‌کند اما این انسان کفران کننده و ناسیاس است.

لِكُلِّ أُمَّةٍ جَعَلْنَا مَنْسَكًا هُمْ نَاسِكُوهُ فَلَا يُنَازِعُنَّكَ فِي الْأَمْرِ وَادْعُ إِلَى رَبِّكَ إِنَّكَ لَعَلَى هُدَىٰ مُّسْتَقِيمٍ ٦٧

فولادوند: برای هر امتی مناسکی قرار دادیم که آنها بدان عمل می‌کنند پس نباید در این امر با تو به ستیزه برخیزند به راه پروردگارت دعوت کن زیرا تو بر راهی راست قرار داری

مکارم: برای هر امتی عبادتی قرار دادیم تا آن عبادت را (در پیشگاه خدا) انجام دهند، بنابراین آنها نباید در این امر با تو به نزع برخیزند، به سوی پروردگارت دعوت کن که بر هدایت مستقیم قرار داری (و راه راست همین است که تو می‌پوئی).

وَإِنْ جَادَلُوكَ فَقُلِ اللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا تَعْمَلُونَ ٦٨

فولادوند: و اگر با تو مجادله کردند بگو خدا به آنچه می‌کنید داناتر است

مکارم: و اگر آنها با تو به جدال برخیزند بگو: خدا از اعمالی که شما انجام می‌دهید آگاهتر است.

اللَّهُ يَحْكُمُ بِيَنْكُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ فِيمَا كُنْتُمْ فِيهِ تَخْتَلِفُونَ ﴿٦٩﴾

فولادوند: خدا روز قیامت در مورد آنچه با یکدیگر در آن اختلاف می‌کردید داوری خواهد کرد

مکارم: خداوند میان شما در آن چه اختلاف داشتید داوری می‌کند.

أَلَمْ تَعْلَمْ أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا فِي السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ إِنَّ ذَلِكَ فِي كِتَابٍ إِنَّ ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرٌ ﴿٧٠﴾

فولادوند: آیا ندانسته‌ای که خداوند آنچه را در آسمان و زمین است می‌داند اینها [همه] در کتابی [مندرج] است قطعاً این بر خدا

آسان است

مکارم: آیا نمیدانی خداوند آنچه را در آسمان و زمین است می‌داند؟ همه اینها در کتابی ثبت است (کتاب علم بی‌پایان پروردگار) و

این بر خداوند آسان است.

وَيَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ مَا لَمْ يُنَزَّلْ بِهِ سُلْطَانًا وَمَا لَيْسَ لَهُمْ بِعِلْمٍ وَمَا لِلظَّالِمِينَ مِنْ نَصِيرٍ ﴿٧١﴾

فولادوند: و به جای خدا چیزی را می‌پرسند که بر [تایید] آن حجتی نازل نکرده و بدان دانشی ندارند و برای ستمکاران یاوری

نخواهد بود

مکارم: آنها غیر از خداوند چیزهایی را می‌پرسند که خدا هیچگونه دلیلی برای آن نازل نکرده است، و چیزهایی که علم و آگاهی به آن ندارند، و برای ظالمان یاور و راهنمائی نیست.

وَإِذَا تُتْلَى عَلَيْهِمْ آيَاتُنَا بَيِّنَاتٍ تَعْرِفُ فِي وُجُوهِ الَّذِينَ كَفَرُوا الْمُنْكَرَ يَكَادُونَ يَسْطُونَ بِالَّذِينَ يَتْلُونَ
عَلَيْهِمْ آيَاتِنَا قُلْ أَفَأَنْبَئُكُمْ بِشَرٍّ مِّنْ ذَلِكُمُ النَّارُ وَعَدَهَا اللَّهُ الَّذِينَ كَفَرُوا وَبِئْسَ الْمَصِيرُ ﴿٧٢﴾

فولادوند: و چون آیات روشن ما بر آنان خوانده می‌شود در چهره کسانی که کفر ورزیده‌اند [اثر] انکار را تشخیص می‌دهی چیزی نمانده که بر کسانی که آیات ما را برایشان تلاوت می‌کنند حمله‌ور شوند بگو آیا شما را به بدتر از این خبر دهم [همان] آتش است که خدا آن را به کسانی که کفر ورزیده‌اند وعده داده و چه بد سرانجامی است

مکارم: و هنگامی که آیات روشن ما بر آنها خوانده می‌شود در چهره کافران آثار انکار مشاهده می‌کنی، آن چنان که نزدیک است برخیزند و با مشت به کسانی که آیات ما را بر آنها می‌خوانند حمله کنند! بگو: آیا شما را به بدتر از این خبر دهم؟ همان آتش سوزنده (دوخ) است که خدا به کافران وعده داده، و بدترین جایگاه است!

يَا أَيُّهَا النَّاسُ ضُرِبَ مَثَلٌ فَاسْتَمِعُوا لَهُ إِنَّ الَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ لَنْ يَخْلُقُوا ذُبَابًا وَلَوْ اجْتَمَعُوا لَهُ
وَإِنْ يَسْلُبُهُمُ الذَّبَابُ شَيْئًا لَا يَسْتَقْدِمُهُ مِنْهُ ضَعْفَ الطَّالِبِ وَالْمَطْلُوبِ ﴿٧٣﴾

فولادوند: ای مردم مثلی زده شد پس بدان گوش فرا دهید کسانی را که جز خدا می‌خوانید هرگز [حتی] مگسی نمی‌آفینند هر چند برای [آفریدن] آن اجتماع کنند و اگر آن مگس چیزی از آنان براید نمی‌توانند آن را بازپس گیرند طالب و مطلوب هر دو ناتوانند

مکارم: ای مردم مثلی زده است گوش به آن فرا دهید: کسانی را که غیر از خدا می‌خوانید هرگز نمی‌توانند مگسی شبکه‌رشد، شبکه‌ی ملی مدارس ایران

بیافرینند، هر چند برای این کار دست به دست هم دهنده و هر گاه مگس چیزی از آنها بربايد نمی‌توانند آن را باز پس گیرند، هم این طلب کنندگان ناتوانند و هم آن مطلوبان (هم این عابدان و هم آن معبدان).

﴿٧٤﴾ مَا قَدَرُوا اللَّهَ حَقَّ قَدْرِهِ إِنَّ اللَّهَ لَقَوِيٌّ عَزِيزٌ

فولادوند: قدر خدا را چنانکه در خور اوست نشناختند در حقیقت خداست که نیرومند شکست‌ناپذیر است

مکارم: آنها خدا را آنگونه که باید بشناسند نشناختند، خداوند قوی و شکست ناپذیر است.

﴿٧٥﴾ اللَّهُ يَصْطَفِي مِنَ الْمَلَائِكَةِ رُسُلًا وَمِنَ النَّاسِ إِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ بَصِيرٌ

فولادوند: خدا از میان فرشتگان رسولانی برمی‌گزیند و نیز از میان مردم بی‌گمان خدا شنوای بیناست

مکارم: خداوند از فرشتگان رسولانی بر می‌گزیند و همچنین از انسان خداوند شنوا و بینا است.

﴿٧٦﴾ يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَإِلَى اللَّهِ تُرْجَعُ الْأُمُورُ

فولادوند: آنچه در دسترس آنان و آنچه پشت سر شان است می‌داند و [همه] کارها به خدا بازگردانیده می‌شود

مکارم: آنچه را در پیش روی آنها و پشت سر آنهاست می‌دانند و همه کارها به سوی خدا باز می‌گردد.

﴿٧٧﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا ارْكُعُوا وَاسْجُدُوا وَاعْبُدُوا رَبَّكُمْ وَافْعُلُوا الْخَيْرَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ

فولادوند: ای کسانی که ایمان آورده‌اید رکوع و سجود کنید و پروردگارتان را بپرستید و کار خوب انجام دهید باشد که رستگار

شود

مکارم: ای کسانی که ایمان آورده‌اید رکوع و سجود بجا آورید و پروردگارتان را عبادت کنید و کار نیک انجام دهید تا رستگار

شود.

﴿٧٨﴾ وَجَاهِدُوا فِي اللَّهِ حَقَّ جَهَادِهِ هُوَ اجْتَبَاكُمْ وَمَا جَعَلَ عَلَيْكُمْ فِي الدِّينِ مِنْ حَرَجٍ مُّلَةً أَيْكُمْ إِبْرَاهِيمَ هُوَ سَمَّاكُمُ الْمُسْلِمِينَ مِنْ قَبْلٍ وَفِي هَذَا لَيْكُونَ الرَّسُولُ شَهِيدًا عَلَيْكُمْ وَتَكُونُوا شُهَدَاءَ عَلَى النَّاسِ فَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ وَاعْتَصِمُوا بِاللَّهِ هُوَ مَوْلَاكُمْ فَنِعْمَ الْمَوْلَى وَنِعْمَ النَّصِيرُ

فولادوند: و در راه خدا چنانکه حق جهاد [در راه] اوست جهاد کنید اوست که شما را [برای خود] برگزیده و در دین بر شما سختی

قرار نداده است آیین پدرatan ابراهیم [نیز چنین بوده است] او بود که قبل اش شما را مسلمان نامید و در این [قرآن نیز همین مطلب

آمده است] تا این پیامبر بر شما گواه باشد و شما بر مردم گواه باشید پس نماز را برپا دارید و زکات بدھید و به پناه خدا روید او

مولای شمامست چه نیکو مولایی و چه نیکو یاوری

مکارم: و در راه خدا جهاد کنید و حق جهادش را ادا نمائید او شما را برگزید و در دین کار سنگین و شاقی بر شما نگذارد این همان

آنین پدر شما ابراهیم است او شما را در کتب پیشین و در این کتاب آسمانی مسلمان نامید تا پیامبر شاهد و گواه بر شما باشد و

شما گواهان بر مردم بنابراین نماز را بر پا دارید و زکاة را بدهید و به خدا تمسک جوئید که او مولا و سرپرست شماست چه مولای خوب و چه یار و یاور شایسته‌ای.

